

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/254/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2319200164
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2319200164.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a členov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Kataríny Arnouldovej, v spore žalobcu: S. F., nar. X.X.XXXX, bytom Z. J. XXX/XX, Z., zastúpený Občianskym združením Centrum správnej pomoci Galanta, Staničná 1702/10, Galanta, IČO: 51 412 802, proti žalovaným: 1/ Všeobecná úverová banka, a.s., Mlynské Nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155, právne zastúpený splnomocnencom: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., IČO: 36 613 843, Pajštúnska 5, Bratislava, 2/ Platíť sa oplatí s.r.o., Mostová 2, Bratislava - Staré Mesto, IČO: 45 684 618, o určenie neplatnosti zmluvy o financovaní bývania, určenie, že výkon záložného práva zo zmluvy o zriadení záložného práva na nehnuteľný majetok je neplatný a určenie, že právny úkon dražobníka smerujúci k realizácii dobrovoľnej dražby je neplatný, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 1. augusta 2019, č.k. 8Csp/4/2019-150, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti zamietnutia návrhu o určenie neplatnosti zmluvy o financovaní bývania zo dňa 27.1.2006 r u š í a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie a vo zvyšnej zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania žalovaného 2/ voči žalobcovi p o t v r d z u j e.

II. Žalovaný 2/ má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom napadnutým odvolaním zamietol žalobu žalobcu (výrok I.) a rozhodol, že žalovaní 1/, 2/ majú voči žalobcovi právo na náhradu trov konania 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté osobitným uznesením súdom prvej inštancie (výrok II.). Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že žalobca sa žalobou podanou na súd prvej inštancie dňa 10.1.2019 domáhal určenia, že: a) zmluva o financovaní bývania zo dňa 27.1.2006 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným 1/ je neplatná, b) právny úkon žalovaného 1/ a to výkon záložného práva zo zmluvy o zriadení záložného práva na nehnuteľný majetok č. 001/065398/05-001/000 je neplatný, c) právne úkony dražobníka Platíť sa oplatí, s.r.o. smerujúce k realizácii dobrovoľnej dražby nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX katastrálne územie Z. sú neplatné. Žalobu dôvodil tým, že dňa 27.1.2006 uzatvoril so žalovaným 1/ Zmluvu o financovaní bývania, na základe ktorej mu bola poskytnutá flexihypotéka 27.883 eur, a spotrebný úver 5.311 eur, teda spolu 33.193,92 eur, ktorý sa zaviazal splácať vo výške 184,55 eur mesačne po dobu 30 rokov. Dňa 31.8.2007 uzatvoril so žalovaným 1/ ďalšiu zmluvu o bezúčelovej flexihypotéke na prerobenie bytu, ktorá mu bola poskytnutá vo výške 10.333,27 eur, ktorú sa zaviazal splácať po 93,24 eur mesačne po dobu 240 mesiacov. Žalovaný 1/ mu tak poskytol pôžičku spolu vo výške 43.527,30 eur, z ktorej žalobca doposiaľ vrátil 33.359,20 eur. Poukázal na svoje osobné, rodinné a majetkové pomery a na to, že mu žalovaným 1/ nebolo umožnené odložiť splátky. Právny úkon považuje za neplatný, nakoľko sa obsahom prieči dobrým mravom a odporuje zákonu alebo ho obchádza. V zmysle § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch sa domáha ochrany svojich práv. Uviedol, že úver bol zabezpečený záložným právom v prospech žalovaného 1/ na zabezpečenie zaplatenia istiny, úrokov a

poplatkov na základe Zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 27.1.2006. Založená nehnuteľnosť byt č. X na I. B. v Z. bola vo vlastníctve T. F. nar. XX.XX.XXXX a jeho manželky K. F., nar. XX.X.XXXX, teda rodičov žalobcu, ktorí uzavreli so žalovaným 1/ záložnú zmluvu. Zároveň žiadal, aby súd poskytol ochranu jeho maloletým deťom vo veku 13 a 7 rokov, ktoré sa dozvedeli o tom, že ich starým rodičom zoberú byt, pričom stará matka je pripútaná na invalidný vozík. Dieťa nesmie byť vystavené svojvoľnému zasahovaniu do svojho súkromného života. Žalobca ďalej poukázal na to, že banky majú povinnosť postupovať v súlade s bankovou obozretnosťou, voči obvyčajným spotrebiteľom primerane v súlade s odbornou starostlivosťou a dobrými mravmi. Je presvedčený, že voči nemu boli použité neprijateľné podmienky a nečestný postup a teda bol porušený zákon o ochrane spotrebiteľa. Žalovaný 1/ žiadal žalobu zamietnuť, dôvodil, že žalobca uviedol spleť tvrdení a právnej argumentácie, citáciu rôznych rozhodnutí a judikatúry, pričom je veľmi obtiažne z toho vyvodiť na akom právnom základe sa dovoľáva množstva určení uvedených v žalobe. Čo sa týka spôsobu výkonu záložného práva prostredníctvom dobrovoľnej dražby je zákonom prikázaným, legálnym prostriedkom uspokojenia veriteľa v prípade záväzku vyplývajúceho za spotrebiteľskej zmluvy. Podľa žalovaného 1/ žalobca v zmysle § 137 písm. c) CSP, nemá na takomto určení naliehavý právny záujem. Pri zmluve o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam a určení neplatnosti právneho úkonu výkon záložného práva zo zmluvy o zriadení záložného práva ako neplatného a určení právneho úkonu žalovaného 2/ smerujúceho k realizácii dobrovoľnej dražby poukázal žalovaný 1/ na nedostatok vecnej pasívnej legitímácie, nakoľko účastníkmi konania nie sú všetci tí, ktorí uzatvorili zmluvu, o ktorej určení neplatnosti sa vo výroku žalobca domáha. Žalovaný 2/ uviedol, že v danom spore nie je pasívne legitímovaný, nakoľko nebol účastníkom žiadnych právnych úkonov uzatvorených so žalobcom. V súvislosti s návrhom žiadajúcim určení neplatnosti právnych úkonov žalovaného 2/ tento tvrdil, že nie je možné žiadať určení právnej skutočnosti, akou je neplatnosť úkonov dražobníka, iba ak to ustanovuje osobitný predpis. Žiadny osobitný predpis neustanovuje možnosť určiť neplatnosť úkonov dražobníka. Navyše žaloba nešpecifikuje, o ktoré úkony sa má konkrétne jednať. Súd z dokazovania zistil, že dňa 27.1.2006 uzavreli žalobca ako dlžník a Q. F. ako spoludlžník so žalovaným 1/ ako veriteľom Zmluvu o financovaní bývania číslo 001/0653 98/05-001/00, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru v celkovej výške 33.193,92 eur, ktorý sa dlžník zaviazal úver splácať formou 360 anuitných mesačných splátok. Úver bol zabezpečený záložným právom k nehnuteľnostiam a to zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti na zabezpečenie úveru, ktorú uzavrel žalovaný 1/ dňa 27.1.2006 s T. F., nar. XX.XX.XXXX a K. F., nar. XX.X.XXXX. Súd prvej inštancie poukázal na rozsudok NS SR sp.zn. 8 Cdo 251/2015, v ktorom sa konštatuje, že určení neplatnosti úverovej zmluvy, by neodstránilo stav právnej neistoty, t.j. nemohlo by zabrániť veriteľovi domáhať sa vrátenia plnenia titulom bezdôvodného obohatenia. Právne vec posúdil podľa § 137 písm. c), d) CSP. Z ustanovenia § 137 písm. c) vyplýva, že naliehavý právny záujem netreba preukazovať, ak vyplýva z osobitného právneho predpisu. Podľa odvolacieho súdu však toto ustanovenie nemožno vykladať tak, že tento naliehavý právny záujem je tu daný vždy, ak určitý právny predpis len spomína možnosť podať určovaciu žalobu. Z osobitného predpisu musí vyplývať taká úprava použitia určovacej žaloby, že práve prostredníctvom určení určitého práva sa vyrieši sporná situácia predpokladaná v danom právnom predpise. Podľa judikatúry ide pri skúmaní naliehavého právneho záujmu o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný, účinný a správne zvolený procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné súdne konanie. Určovacia žaloba nie je spravidla opodstatnená vtedy, ak ňou požadované určení má povahu predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je (nie je) právny vzťah, alebo právo, teda najmä vtedy, ak vyriešenie predbežnej otázky ešte neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva. Súd prvej inštancie sa ďalej zaoberal otázkou vecnej legitímácie, keď nedostatok vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotného oprávnenia alebo o ktorom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, nie je nositeľom oprávnenia a povinnosti, o ktorých sa koná. Nie je dôležité na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy je dôležité iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Žalobca nie je aktívne legitímovaný k tomu, aby žiadal určení, že výkon záložného práva zo zmluvy o zriadení záložného práva na nehnuteľný majetok je neplatný. Žalobca nebol účastníkom zmluvy o zriadení záložného práva na nehnuteľnosti. Aktívne legitímovaní na podanie žaloby by boli vlastníci nehnuteľností, t.j. účastníci zmluvy o zriadení záložného práva, teda rodičia žalobcu. Ak má byť určená neplatnosť zmluvy, musia byť účastníci konania všetci, ktorí ju uzavreli. Spoludlžník Q. F. v spore nevystupuje ani na strane žalobcu, ani na strane žalovanej, teda nie je daný sporový okruh strán sporu, nakoľko stranami sporu musia byť všetci účastníci zmluvy, ktorá sa napáda. V súvislosti so žalobným návrhom žiadajúcim určení neplatnosti právnych úkonov žalovaného 2/ súd prvej inštancie skonštatoval, že s poukazom na ust. § 137 písm. d) CSP, je možné

žiadať určenie právnej skutočnosti akou je neplatnosť úkonov dražobníka, iba ak to ustanovuje osobitný predpis. Žiadny osobitný predpis neustanovuje možnosť určiť neplatnosť úkonov dražobníka. Žalobný návrh ani nešpecifikuje o aké úkony sa má jednať. Zákon o dobrovoľných dražbách umožňuje určiť len neplatnosť samotnej dražby. Súd prvej inštancie preto žalobu ako nedôvodnú zamietol. V závere odôvodnenia uviedol, že pod sp.zn. 18C 30/2019 prebieha na súde konanie na nariadenie neodkladného opatrenia, kde ako žalobcovia vystupujú S. F., T. F. a K. F. a ako žalovaný vystupuje Všeobecná úverová banka a.s. a dražobník Platiteľ sa oplatí s.r.o. a žalobcovia tu žiadajú, aby súd zaviazal dražobníka zdržať sa nakladania s výťažkom z dražby, určil povinnosť zložiť sumu získanú vydražením nehnuteľnosti do úschovy na Okresnom súde v Galante, a zdržať sa právneho úkonu odovzdania predmetu dražby vydražiteľovi, nepribližovať sa na vzdialenosť 50 m k osobám žalobcov v 2. a 3. rade a zdržať sa písomnej, telefonickej a elektronickej komunikácie. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa uvádza, že nehnuteľnosť bola dňa 27.6.2019 vydražená. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie v zákonom určenej lehote podal odvolanie žalobca. Uviedol, že doposiaľ je jeho právne postavenie ohrozené a neisté. Súd sa nevysporiadal s jeho tvrdeniami, námietkami a návrhmi, ktoré uviedol, hoci tieto skutkové okolnosti sú rozhodujúce pre spravodlivé rozhodnutie vo veci. Úver riadne splácal, v roku 2015 začal aj podnikáť, nedarilo sa mu. Párkrát bol so splátkou v omeškaní ale tieto omeškané splátky doplatil aj s pokutami. V roku 2017 stratil zamestnanie, má maloletú dcéru vo svojej starostlivosti, mal. syna počas polovice mesiaca, tak nemôže robiť na zmeny. Zostal bez práce. Neskôr sa zamestnal, nemá nikoho kto by mu pomohol, varí, perie, upratuje, nosí deti do školy, chodí pre ne do školy, učí sa s nimi, snaží sa ich vychovávať. Navštívil pobočku VÚB v Galante, chcel sa dohodnúť o riešení splácania, možnosti zníženia splátok alebo odkladu splátok. Zamestnankyňa banky mu povedala, že to nie je možné. Svoju úverovú zmluvu poslal posúdiť na MS SR do Bratislavy, ktorí mu odpísali, že zmluva obsahuje neprijateľné podmienky, priamo ich uviedli - poplatok za poskytnutie úveru, rozhodcovská doložka. Podľa § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch sa môže ako spotrebiteľ domáhať svojich práv súdnou cestou podaním žaloby v zmysle ust. § 137 CSP. Žalovaný 2/ mu poslal list - oznámenie o začatí výkonu záložného práva, kde písal, že z poverenia banky sú oprávnení upozorniť ho, že od realizácie dražby môže banka upustiť, resp. nepokračovať v nej, ak schváli splatenie dlhu formou mimoriadneho splátkového kalendára. Tak navštívil pobočku banky a povedali mu, že to nie je možné, nakoľko úver bol zosplatnený. Okrem toho znalec v znaleckom posudku uviedol, že sa jedná o trojizbový byt, je to však dvojizbový byt, aj žalovaný 2/ uvádza, že sa koná dražby trojizbového bytu. Vlastníkom predmetu dražby sú jeho rodičia T. a K. F.. Jeho matka je pripútaná k invalidnému vozíku, je vážne zdravotne postihnutá. Jeho dve deti, najmä staršia 13 ročná dcéra sa dozvedela na ulici pred domom, že im zoberú byt, kde býva aj babka, dedko, krstná mama s maloletou dcérou, má veľké obavy, stále sa ho pýta, kde potom bude bývať babka, ktorá je taká chorá a je na vozíku. Žiada, aby súd poskytol ochranu aj jeho maloletým deťom. Napadnutý rozsudok považuje za nezákonný, zjavne neodôvodnený, neprimerane prísny, nevyvážený a nezohľadňujúci argumenty ani okolnosti v predmetnej veci. Odôvodnenie predmetného rozhodnutia nespĺňa zákonom stanovené podmienky uvedené v § 220 ods. 2 a 3 CSP. Súd na základe vykonaného dokazovania skutkovými a právnymi zisteniami došiel k extrémnemu nesúladu a hodnotenie dôkazov nemá racionálny základ (I. ÚS 402/08). Okresný súd neprihliadal na vzájomné vzťahy jednotlivých do úvahy pripadajúcich argumentov a ich úlohu v konkrétnom prípade nevyvážil s ohľadom na špecifikum danej veci, pričom kritériá iba mechanicky aplikoval. Žiadal, aby súd podrobil zmluvu súdnej kontrole z úradnej povinnosti a rozhodol, že všetky neprijateľné podmienky, o ktorých spotrebiteľ mal byť zo strany dodávateľa náležite poučený, nie sú pre spotrebiteľa záväzné a aby súd určil, ktoré povinné zákonné náležitosti absentujú. Súd spotrebiteľskú zmluvu neposúdil a ignoroval povinnosť vyplývajúcu mu z újného práva, pričom bol povinný posúdiť spotrebiteľskú zmluvu ex offo. Žiadal, aby súd vykonal dôkazy ním navrhnuté v žalobe, pričom súd na dôkazy ním predložené a navrhnuté neprihliadol, ani ich nevykonal a tak mu uprel právo na spravodlivý proces, bola porušená zásada ústnosti a kontradiktórnosti konania. Súd v napadnutom rozsudku neodôvodnil potrebu ochrany spotrebiteľa. Zamietol žalobu z dôvodu údajnej neexistencie naliehavého právneho záujmu na určení ako súd uviedol v bode 11 odôvodnenia rozsudku. On však preukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení a to jeho právo, ktoré je ohrozené a jeho právne postavenie, ktoré je neisté, pretože uzavrel úverovú zmluvu na dobu 30 rokov, pričom táto doba ešte neuplynula, uplynie až v roku 2036, doposiaľ nie je isté, či táto zmluva je ukončená, hoci ako uviedol jeho právny zástupca na pojednávaní dňa 4.7.2019, žalovaný 1/ mal odstúpiť od úverovej zmluvy a to spôsobom vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, pričom pohľadávka, pre ktorú mal žalovaný 1/ odstúpiť od úverovej zmluvy je sporná čo do dôvodu a výšky,

pretože žalovaný 1/ nemohol ako pohľadávku žiadať zaplatiť od žalobcu splátky do budúcnosti spolu s príslušenstvom a teda úrokmi, pretože na jeho strane išlo o bezdôvodné obohatenie. Žalovaný 1/ listom zo dňa 11.7.2018 žalobcovi oznámil pohľadávku vo výške 463,70 eur a to je tá pohľadávka, ktorú mohol zosplatiť a žiadať od žalobcu s poukazom na § 565 OZ. Má naliehavý právny záujem, ktorý je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby v zmysle § 137 písm. c) CSP. Žaloba je vhodný, účinný a správne zvolený procesný nástroj ochrany práva žalobcu, ktorou sa má dosiahnuť odstránenie spornosti práva a vytvára pevný právny základ pre právny vzťah účastníkov sporu. Pri ustanovení § 137 písm. c) CSP, kde je uvedené, že naliehavý právny záujem nie je potrebné dokazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, kde poukázal na zákon č. 90/2016 Z.z. o úveroch na bývanie, kde v zmysle § 15 ods. 4 spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o úvere na bývanie alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru na bývanie žalobou. S poukazom na toto ustanovenie je jeho žaloba možná, dôvodná a prípustná aj bez preukázania naliehavého právneho záujmu. Je nesporné, že zákon č. 90/2016 Z.z. o úveroch na bývanie je zákon, ktorý upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšie posudzovanej právnej veci (článok 4 CSP). Navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu na nové rozhodnutie a určiť žalovaným povinnosť zaplatiť mu náhradu trov konania.

3. Žalovaný 1/ v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že sa stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie a navrhuje tento potvrdiť. Súhlasí s právnym názorom vysloveným v odôvodnení rozsudku o nedostatku naliehavého právneho záujmu. Pre úplnosť poukázal na ust. § 137 písm. c) CSP. Naliehavý právny záujem na určenie nie je daný, ani nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu. Poukázal tu na aktuálnu judikatúru NS SR týkajúcu sa posudzovania naliehavého právneho záujmu a to rozhodnutie sp.zn. 8 Cdo 251/2015. Zmyslom ustanovenia § 137 písm. c) a d) je predchádzať neužitočným žalobám na určenie. Žalobcovi sú ponechané iné, s ohľadom na súdne konanie, hospodárnejšie prostriedky obrany a to napr. v podobe procesnej obrany v konaní na plnenie dlhu žalobcu iniciovanom zo strany veriteľa. Ak by dlžník predsa len uhradil viac než mal, nápravu môže hľadať v žalobe na plnenie podanej voči veriteľovi z titulu vydania bezdôvodného obohatenia. Žalovaný 1/ zastáva názor, že zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti bola uzatvorená medzi ním ako záložným veriteľom a manželmi K. a T. F. ako záložcami. Žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný na určenie neplatnosti záložnej zmluvy, keďže nebol zmluvnou stranou tejto zmluvy. V závere uviedol, že si uplatňuje náhradu trov odvolacieho konania.

4. Krajský súd v Tmave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - strana sporu (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konania mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je v časti zamietnutia nárokov o určenie právneho úkonu žalovaného 1/ a to výkonu záložného práva zo zmluvy o zriadení záložného práva neplatným a určenie, že právne úkony dražobníka Platíť sa oplatí, s.r.o., sú neplatné, je vecne správny a v časti určenia neplatnosti zmluvy o financovaní bývania nie sú podmienky ani pre zmenu ani pre potvrdenie napadnutého rozhodnutia.

5. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp.zn. 8Csp/4/2019 je:

a) určenie, že Zmluva o financovaní bývania zo dňa 27.1.2006 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným 1/ je neplatná, b) určenie, že právny úkon žalovaného 1/ a to výkon záložného práva zo zmluvy o zriadení záložného práva na nehnuteľný majetok č. 001/065398/05-001/000 je neplatný, c) určenie, že právne úkony dražobníka Platíť sa oplatí, s.r.o. smerujúce k realizácii dobrovoľnej dražby nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX nachádzajúcich sa v katastrálnom území Z. sú neplatné.

6. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba v celom rozsahu zamietnutá a bolo určené, že žalovaní 1/, 2/ majú voči žalobcovi právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

7. Po preskúmaní obsahu spisu a odvolacích námietok žalobcu odvolací súd má za to, že čo sa týka žaloby v časti určenia neplatnosti právneho úkonu žalovaného 1/ a to výkonu záložného práva zo zmluvy o zriadení záložného práva na nehnuteľný majetok a určenia neplatnosti právneho úkonu žalovaného 2/ (dražobníka) smerujúceho k realizácii dobrovoľnej dražby nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX katastrálne územie Z., súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie

žalobou uplatnených nárokov, jeho výsledky správne vyhodnotil a napokon dospel aj k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie týchto dvoch žalobou uplatnených nárokov a pretože odvolací súd zdieľa v celom rozsahu i právne závery prvoinštančného súdu, ktorý tu aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia, s poukazom na ust. § 387 ods.2 CSP odvolací súd odkazuje na správne písomné odôvodnenie rozsudku. Odvolateľ v odvolaní neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé privodiť zmenu rozsudku v časti zamietnutia uvedených dvoch nárokov.

8. Odvolací súd sa plne stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca nie je aktívne legitimovaný na podanie žaloby o určenie neplatnosti právneho úkonu -výkonu záložného práva, nakoľko nebol účastníkom záložnej zmluvy, ktorej výkon sa realizuje. Tiež nie je z toho istého dôvodu aktívne legitimovaný ani na určenie neplatnosti právnych úkonov dražobníka a navyše žaloba požadujúca takéto určenie nie je v zmysle ust. § 137 písm. d) CSP prípustná.

9. Vzhľadom k uvedenému, preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti zamietnutia žaloby o určenie neplatnosti právneho úkonu žalovaného 1/ a to výkonu záložného práva zo zmluvy o zriadení záložného práva na nehnuteľný majetok a určenia neplatnosti právneho úkonu žalovaného 2/ smerujúceho k realizácii dražby podľa ust. § 387 ods. 1 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil. Súd prvej inštancie rozhodol vecne správne aj o nároku žalovaného 2/ na náhradu trov konania, preto aj v tejto časti rozsudok potvrdil. Odvolací súd zároveň rozhodol aj o nároku na náhradu trov odvolacieho konania žalovaného 2/ a to v súlade s ust. § 396 ods.1 a § 255 ods.1 CSP, keď v odvolacom konaní úspešnému žalovanému 2/ priznal ich plnú náhradu voči žalobcovi.

10. Pokiaľ sa týka zamietnutia žaloby v časti určenia neplatnosti úverovej zmluvy, ktorej sa žalobca domáhal voči žalovanému 1/, tu mal odvolací súd za to, že je potrebné rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť, vec mu vrátiť na ďalšie konanie a to z dôvodu procesného pochybenia súdu, ktorý nerozhodol o celom požadovanom nároku žalobcu, ktorý súdu prvej inštancie dňa 30.5.2019 doručil podanie nazvané návrh na vyhlásenie neprijateľných podmienok, v ktorom uviedol, že žiada, aby súd vyhlásil za neprijateľné podmienky spotrebiteľskej zmluvy č. 001/065398/05-001/000 zo dňa 27.1.2006 a to: 1. dohodu o zrážkach zo mzdy, 2. prehlásenie dlžníka o oboznámení sa s rámcovou zmluvou a všeobecnými poisťovacími podmienkami, zmluvnými dojednaniami pre poistenie nehnuteľnosti, 3. poplatky za poskytnutie úveru za upomienku, za nedočerpanie úveru, za predčasné splatenie úveru, za mimoriadnu splátku a 4. rozhodcovskú doložku. S týmto podaním žalobcu sa súd prvej inštancie vôbec nezaoberal, toto opomenul, na ktorú skutočnosť poukázal aj žalobca vo svojom odvolaní. Uvedené pochybenie súdu prvej inštancie bude potrebné napraviť a to tak, že súd prvej inštancie o uvedenom návrhu rozhodne v súlade s ust. § 139 a nasledujúce CSP a v prípade pripustenia zmeny žaloby vykoná o tomto zmenenom nároku dokazovanie.

11. K odvolacím námietkam žalobcu, týkajúcim sa neplatnosti úverovej zmluvy, odvolací súd dodáva, že predmetná úverová zmluva o financovaní bývania, ktorú žalobca uzavrel so žalovaným 1/ dňa 27.6.2006 nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle ust. § 1 ods. 2 písm. a) a písm. e) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy, takže uvedený zákon sa na ňu nevzťahuje, nakoľko výška poskytnutého úveru presiahla sumu 20.000 eur a úver bol poskytnutý za účelom investičného zámeru dlžníka k nehnuteľnosti. Žalobca je však v postavení spotrebiteľa a vzťahuje sa naňho aj občiansky zákonník a zákon o ochrane spotrebiteľa. Pokiaľ sa týka naliehavého právneho záujmu na takomto určení, tu odvolací súd má za to, že u žalôb na určenie právnej skutočnosti podmienila právna úprava CSP možnosť ich podania vtedy, ak požadované určenie právnej skutočnosti vyplýva z osobitného predpisu. Podľa tejto úpravy tak nie je možné žalovať neplatnosť právnych úkonov, ak to nevyplýva z osobitného predpisu. Zo zákona č. 129/2010 priamo vyplýva právo spotrebiteľa domáhať sa určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a to z ustanovenia § 11 ods. 4, ktoré bolo zavedené zákonom č. 279/2017 a nadobudlo účinnosť dňa 1. januára 2018. Hoci toto ustanovenie neplatilo v čase podania žaloby na súd, uvedený nedostatok prípustnosti je konvalidovaný počas konania, keďže toto ustanovenie má procesnú povahu. Odvolací súd tu však poukazuje na skutočnosť, že predmetná úverová zmluva nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. a následne zákona č. 129/2010 Z.z., takže podmienka prípustnosti žaloby o určenie neplatnosti úverovej zmluvy uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným nebola splnená. Neobstojí ani tvrdenie odvolateľa, že na daný prípad je možné aplikovať v zmysle článku 4 CSP zákon č. 90/2016 Z.z. o úveroch na bývanie, nakoľko z prechodných ustanovení tohto zákona a to § 28 ods. 1, 2 jednoznačne vyplýva, že ustanovenia tohto

zákona sa vzťahujú na žiadosti o úver na bývanie podané po 20. marci 2016 a ustanovenia tohto zákona sa nevzťahujú na zmluvy o úvere na bývanie uzavreté pred 21. marcom 2016, ak odseky 3 až 5 neustanovujú inak, čo v danom prípade neustanovujú, takže nie je možná aplikácia tohto ustanovenia ani cez článok 4 CSP.

12. Vzhľadom k všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd v časti zamietnutia žaloby žalobcu voči žalovanému 1/ o určenie neplatnosti úverovej zmluvy rozsudok súdu prvej inštancie pre procesné pochybenie súdu podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom odvolací súd odstráni procesnú vadu konania tým, že rozhodne o návrhu žalobcu na zmenu (rozšírenie) žaloby, pričom ak zmenu pripustí, doplní v tomto smere dokazovanie, ktoré riadne vyhodnotí a vo veci opätovne rozhodne, ktoré rozhodnutie náležite odôvodní. Zároveň rozhodne aj o náhrade trov konania medzi žalobcom a žalovaným 1/ a to tak prvoinštančných ako aj odvolacích (§ 396 ods. 3 CSP).

13. Uvedený rozsudok bol v senáte prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).